

ENİS BATUR

.....

CEP
MEŞKLERİ

Can Yayınları

*Bu tanıtım kopyası
Can okurları için
özel olarak hazırlandı.*

Can Yayınları

Enis Batur

CEP MEŞKLERİ

Enis Batur, 1952'de doğdu. 100'ün üzerindeki kitabı, çıkardığı dergiler, yayıncılık çalışmaları, hakkında yazılanlar ile son dönem Türk edebiyatımızın en etkili isimleri arasında yer aldı. Yapıtlarıyla TDK (1980), Cemal Süreya (1992), Altın Portakal (1997), Sibilla Aleramo (1998), Zirvedekiler (2001), İfade Özgürlüğü (2002), Beykent Üniversitesi Onur (2004) ödüllerini kazandı. On altı kitabı yabancı dillere çevrildi. TRT, Açık Radyo ve NTV Radyo için programlar hazırladı. Bilsak ve Bilar'daki seminerlerini, 1998'den başlayarak Galatasaray Üniversitesi'ndeki dersleri izledi. *Dünya*, *Milliyet*, *Aydınlık* ve *Cumhuriyet*'te düzenli haftalık yazılar yazdı. Son yayınlanan kitapları: *Ağırlaştırıcı Sebepler Divanı* (şiir), *Bu Kalem Un* (ufak) (aforizmalar), *İmgeleri Kim Dinler?* (denemeler) ve *Mürekkep Zaman* (otobiyografî).

CANCEP 13

Dizi Editörü: Celâl Üster
Yayına Hazırlayan: Faruk Duman
Kapak Tasarımı: Erkal Yavi
Dizgi: Serap Bertay
Düzelti: Fulya Tükel
Montaj: Mine Sarıkaya
Kapak Uygulama: Serap Bertay

Kapak Baskı: Şefik Matbaası
İç Baskı ve Cilt: Şefik Matbaası

Birinci Basım: Eylül, 2005

ISBN 975-07-0485-1
© Enis Batur, 2005
© Can Sanat Yayınları, 2005

CAN SANAT YAYINLARI LTD. ŞTİ
Hayriye Caddesi No. 2, 34430 Galatasaray, İstanbul
Telefon: (0-212) 252 56 75 - 252 59 88 - 252 59 89
Fax: 252 72 33
<http://www.canyayinlari.com>
e-posta: yayinevi@canyayinlari.com

Enis Batur
CEP MEŞKLERİ

CAN YAYINLARI

ÖNSÖZ

Eminönü'nde, Haliç'e ve köprüye bakan ünlü bir lokantanın yakınlarındaki ikinci el giysi dükkânını bir zamanlar sıkça ziyaret ederdim; başkasının giymiş olduğu şeyleri giyemeyen insanlardan olmadım hiç. Sonra bir dönem titizlik hastalığına yakalandım ve kendi giysilerimi bile ikinci kez giyemez oldum; sözü-nü ettiğim dükkândan ayağımı kestim; hastalığım geçtikten sonra eski haline hiç dönmedi ilişkimiz. Bir gün, farklı giyinmeyi mesleki yaratıcılığının bir gös-tergesi olarak gören reklamcı dostum Şuşut'a hediye ararken, aklıma o dükkân geldi. Hâlâ yerinde durdu-ğundan bile emin değildim, ama zaten masa bakmak için Horhor'a çıkacaktım - üşenmeyip vapura bindim, güvercinlerin, peynir satıcılarının arasından geçtim, biraz bocaladıktan sonra da aradığım yeri buldum.

Aldığım vişne çürüğü kadife ceketi çok beğenen arkadaşım, her zamanki meraklılığıyla ceplerini ka-rıştırdınca ortaya çıktı notlar - daha doğrusu cepten de-ğil, iç cebin yırtığından elini sokunca, astarın içinden. Herhangi bir düzeni yoktu bu notların, ara bağlantıla-rını saptamayı imkânsız kılacak şekilde birbirine gir-mişti numaralanmamış sayfalar; ama dil ve anlatı özelliklerine, izleklere, metinlerdeki kimi ipuçlarına bakarak, bunların Enis Batur tarafından yazılmış ol-duğuna ikimiz de yemin edebilirdik. O sıralarda ben-zer durumlarla sık sık karşılaşılıyor olmamızı sorgula-mayı nedense akıl edememiştik.

Yine de bir tuhafılık vardı: Yazı E.B.'nin nerede

görsek tanıyacağımız yazısı değildi; sayfalar çizgisizdi ve uçtan uca kullanılmıştı; ayrıca ceket E.B.'ye olma-
yacak kadar küçüktü, üstelik ölse bu renkte bir giy-
siyle insan içine çıkmazdı (bunu söylediğimde rek-
lamcı arkadaşım "Kendisi kaybeder," dedi). Sayfaları
ona gösterip düşüncemizi doğrulatma olanağımız da
yoktu - Enis Batur, uzun süreceğini o sırada henüz bil-
mediğimiz bir küskünlükle İstanbul'daki evini ka-
pamış ve adres ya da telefon bırakmadan, Fransa'nın
küçük kasabalarından birine yerleşmişti duyduğum-
uz kadarıyla.

Bir gün, eş dost, Yakup'ta oturmuş edebiyat dedi-
kodusu yaparken, söz oyunlardan, oyuncu yazarlar-
dan açıldı; cepten çıkan sayfalarda okuduğum "Sop-
suz Kaz Oyunu"nu anlattım masadakilere, Celâl Üster
bunun tam E.B. tarzı bir oyun olduğunu söyleyince
emin oldum: "Kendimden bir daha fazla / yazdım hep
kekre bir hazla," diyen, E.B.'den başkası olamazdı.

Şairliğin onda dokuzunun masa başı işi olduğunu
söylerdi E.B., "temrin"e önem verirdi - cepte bulun-
muş ve bir "cep kitap" dizisinden yayımlanacak bu
metinlere "cep meşikleri" denmesinden daha doğal bir
seçim düşünemiyorum. Basit görünümlü bu parçalar-
daki damıtılmış ışık, edebiyat tadına aç olanlar için
doyum meşikleri sunuyor. E.B. bu kitabı gördüğünde,
görürse, kendisinden izin alınmadan metinlerinin
yayımlanmış olmasına öfkelenebilir; kadife ceketini in-
kâr edebilir; el yazısına açıklama getirmeyi reddede-
bilir; ama yapının ayakta durmasını sağlayacak en az
sayıda taş kullanma ilkesine dayalı taş eksiltme yont-
miyle çatılmış bu metinlerin halis Enis Batur rekolte-
si olduğunu o bile kabul etmek zorunda kalacaktır.

DÖRT DÜŞ

31 Mart 88 Düşü

Yol kıyısında bir göl kıyısı. Alacakaranlıkta otobüsten inmiş olmalıyım. Yolun hemen sağında bir tatil sitesi başlıyor. İlk üç ev suyun üzerine inşa edilmiş, yolla aralarında birer küçük bahçe var. İki katlı evler bunlar, ama birbirilerine çok benzemiyorlar. Hele ilk ev, Türkiye'nin ünlü ve uçuk mimarlarından birine ait olduğu için belki, son derece garip bir yapı: Ters çevrilmiş üstüste iki üçgen gibi, yukarı doğru genişleyen iki ayrı kattan oluşuyor. Bu evin bahçesinde, birkaç tane minik ressam sehпасı ve bu sehpaların herbirinde, bir sayfası açılıp bırakılmış son derece kalın ciltler duruyor: Önde duranına yaklaşıp, hizasına gelebilmek için çömeliyorum. Kalın, parşömen türü, kıyıları tırtıklı kağıtlara basılmış, renkli harita ve çizimler barındıran dergi ciltleri bunlar, öyle anlaşılıyor. Önümdeki sayfada renkli bir Buenos Aires haritası var. Cildin ilk sayfalarına bakıyorum, iri harflerle derginin adı yazılı: 'THERMAE'.

FMR'nin geçen yılki sayılarından birinde ya da KOS'un bir sayısında böyle bir konu başlığının yer aldığını hayal meyl hatırlıyorum. Belki de uydu-

ruyorum ama.

İkinci ev henüz boş. Belki satılmamış ya da kiraya verilmemiş olduğu için. Belki de sahipleri henüz gelmemiş, taşınmamışlar. Üçüncü evin bahçesinde 50-55 yaşlarında bir adamla aynı yaşlarda bir kadın konuşuyorlar. Beni görmüyorlar. Adamın başında mavi bir kasket var ve Avni Arbaş'a benziyor. Kadın, "Öyle denmez ki," diyor adama: "Sahiden kendi evleri sanmış olabilirler." Adam kibarca karşı çıkıyor: "Evet, ama, bizim dilimizde son derece yaygın olan bir deyiştir bu." Kadın, aynı kibarlıkla yanıtıyor: "Öyle de, o deyiş eve gelen konuklara söylenir. Şimdi onlar 'bu ev sizin eviniz sayılır' sözünü ciddiye alacaklardır". Adam durumu düzeltmeye karar verip içeri giriyor, kadın bahçede, tek başına kalıyor. Ben yoluma devam ediyorum, tam o sırada üç çocuk görünüyor. Karanlıkta arkadakileri seçemiyorum, en öndeki çocuğu görebiliyorum bir tek: 9-10 yaşlarında, bir erkek çocuk. Arkamdan kadının sesi geliyor o anda: "Aaa, Mars gelmiş".

Üçüncü evden sonra bir boşluk var. Neden belli değil ama, sitenin girişi burada. Daha çok askeri bölgelerin girişinde görülen türden bir örgü-duvar, ortasında ardına kadar açık bir kapı. İçeri girince, solda, ağaçların altında bir kulübe görüyorum. Birkaç adım atıyorum ki, önce bir köpeğin, hemen ardından bir siluetin bana doğru hızla yaklaştıklarını fark ediyorum. Köpek bir yandan üzerime

geliyor, bir yandan da saldırmak için emir bekliyor gibi bir hali var. Siluet siluet olmaktan çıkıyor: Son derece kısa boylu, meşin elbiseler giymiş bekçi bu. İki adım gerisinde ikinci bir köpek. Tam net olarak göremiyorum daha. Birinci köpek bana saldırmak üzere bekliyor. İkinci köpek de öne fırlıyor, küçük ama, inanılmaz ölçüde vahşi bir görünüşü var: Bir hayli çirkin, ağzı köpüklü, dişleri sararmış bu köpek de, daha az korkutucu bir halde olan ilkiyle de bir tür ıslık diliyle konuşuyor bekçi. “Köpeklerden müthiş korkarım” (Tamıtamına doğru değil, köpekten korkan insanlar bilirim, onlardan saymam kendimi. En son, 75 kışında Çubuklu’da, geceyarısı F.E.’nün evinden dönerken bir sürü başıbozuk köpek kuşatmıştı beni, korkmuş muydum, hayır, daha çok tedirgin olmuştum. Ama köpekleri çok fazla sevdiğim söylenemez, hayvanlara hayli düşkün olmama karşın.) diyorum: “Lütfen üzerimden çekin onları”. Haz dolu, sinsî bir ifade geziniyor yüzünde bekçinin. Yerimden kıpırdayamıyorum artık ve neredeyse yalvararak ricamı tekrarlıyorum. Oralı olmuyor, tersine keyfini çıkarmak istiyormuşçasına, ıslık ya da tıslama türü kesik seslerle köpeklerine komutlar veriyor. Hayvanlar dokunmuyorlar bana, ama kâh arkama dolanarak, kâh önümde sıçrayarak soluk alamayacak hale getiriyorlar beni. Son bir çabayla kendimi toplayıp, yapmacıklık dolu sert bir sesle bekçiye “bu hayvanları hemen durdurun, yoksa bu yaptığınızın bedelini ödetirim size” diyorum. Korkunç, öfke ile kin karışımı bir ifade yayılıyor adamın yüzüne ve

Can Yayınları

*Bu tanıtım kopyası
Can okurları için
özel olarak hazırlandı.*

Can Yayınları

ENİS BATUR

CEP
MEŞKLERİ

Son olarak *Ağırlaştırıcı Sebepler*, *Ünvanı, Bu Kalem Ür. İmgeleri Kim Dindir?*, *Münksüp Zaman* gibi yapıtlarını okuduğumuz Enis Batur, *Cep Meşikleri*'ni Can-Cep kitapları için kaleme aldı. Günümüz Türk edebiyatının kendine özgü yazarlarının başında gelen Batur'un bu yapıtına bir önsöz kaleme alan Cem Aktaş, bu hasat görünümülü parçalarındaki damutalmış şiirî, edebiyat tadına aç olanlar için doyurucu meşikleri sunduğunu belirtiyor.

ISBN 9786057749563

www.canyayinlari.com